

Çay kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 2/IV/1940 - Sayı : 4474)

No.
3788

Kabul tarihi
27 - III - 1940

BİRİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı hükümler İera Vekilleri Heyetinin tesbit edeceği mntakalarda tatbik olunur. Bu mntakalarda kurulacak veya kurulmuş olan çay bahçelerinin Ziraat vekâletinin tesbit edeceği teknik esaslar dairesinde kurulması ve bakılması mecburidir.

İKİNCİ MADDE — Çay bahçesi kuracaklar ziraat idaresinden ruhsatname almak mecburiyetindedirler.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Çay bahçesi kurulacak arazideki ağaç ve ağaççıklar köklenerak çay bahçesi haline tahvil olunabilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Ziraat vekâleti, çay bahçesi kuracak olanlara :

A) Çay tohumu veya fidanını, kimyevî gübre ve mualeceyi ve yeşil gübre tohumunu, bahçeye tohum ekiminden veya fidan dikiminden itibaren beş sene müddetle parasız verir.

B) Çay bahçesinin beher beş arı veya beş yüz ağacı için birer sene ara ile üç defada yirmişer liraya kadar faizsiz para ikraz ettirir. Bu paranın ikraz şekli, şartları, zaman ve miktarı vekâletçe tesbit olunur.

BEŞİNCİ MADDE — 30 000 dekar çay bahçesi kuruluncaya kadar bahçe kuracaklara dördüncü maddenin (B) fıkrası hükmünce vukubulacak ikrazat Ziraat bankasınca yapılır. Bu ikrazat bir milyon lirayı geçemez. Her malî sene içinde ikraz edilen para Ziraat vekâletinin müteakib sene bütçesine konulacak olan tahsisattan Ziraat bankasına faizile birlikte ödenir.

ALTINCI MADDE — Ziraat bankası tarafından bahçe sahiblerine ikraz edilen para, bunların Devlet ziraat işletmeleri kurumuna satacakları yaprak bedelinden kesilmek suretile ödetilir. Ödeme muamelesi bahçeye tohum ekildiğinin veya fidan dikildiğinin altıncı senesi iptidasından başlayarak beş senece nihayet bulur.

Devlet ziraat işletmeleri kurumunca borçlulardan kesilecek paralar Ziraat bankası vasıtasile Hazineye teslim edilir.

YEDİNCİ MADDE — Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup umumun menfaatine tahsis edilmiş olmayan ham toprak ve çalılık gibi yerlerde çay ziraati vücade getirmek isteyenlere beş dekarı geçmemek ve topraksız ve az toprağı olanlar sırası ile tercih edilmek üzere vekâletçe tesbit edilecek şartlar dairesinde çay ziraati yapmak müsaadesi verilebilir.

Bu müsaadeyi istihsal eden eşhas tarafından bu suretle vücade getirilmiş olan çay bahçeleri kendilerine veya mirasçılarına bedelsiz ve harçsız olarak temlik olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Bir taraf arazi vermek ve diğer taraf çay bahçesi kurmak ve sonra paylaşmak şartile iki taraf arasında yapılacak noterlikçe müssaddak mukavelenamelerin tanzimini müteakib tapu kaydine şerh verilir ve son-

radan mukavele hükümleri dairesinde vücade getirilerek paylaşılmış olan bahçeler tescil olunur.

Tapuya konulacak şerhler arazinin tedavül ve iktisab suretile geçtiği sahibler için de muteberdir.

DOKUZUNCU MADDE — Bir kimse filî tasarrufu altında bulunan bir yerde çay bahçesi kurmak üzere ruhsat isteyibde o yerin maksada elverişli olduğu anlaşıldığı takdirde arazinin mevkii, miktarı ve zilyedinin isim ve hüviyetile ruhsatname verileceği, muhtarlık ve Hükûmet veya belediye daireleri kapılarına talik suretile ilân olunur. İlân tarihinden itibaren bir ay zarfında her hangi bir itiraz vaki olmazsa talibine ruhsatname verilir. Ruhsatname üçüncü şahısların o yer üzerindeki mülkiyet haklarına hâlel vermez.

Ancak bu suretle vücade getirilmiş olan çay bahçelerinin mülkiyetinde tebeddül vukubulursa malikler ruhsatname hükümlerine ve Ziraat vekâletince tesbit edilmiş olan şartlara riayete mecburdurlar.

ONUNCU MADDE — Yetiştirilen yaş çay yaprağını satın almak, çay kurutma fabrikaları kurmak, çay yaprağını işlemek ve harman yapıp paketlemek ve satmak ve sattırmak işleri Devlet ziraat işletmeleri kurumuna tevdi edilmiştir.

Çay yapraklarını tesbit edilen bedel ile kurum almaya mecburdur.

ON BİRİNCİ MADDE — Devlet ziraat işletmeleri kurumunca halktan satın alınacak yaş yaprağın fiyatları her yıl seçilecek beş kişilik bir heyet marifetile tesbit edilir. Bu heyet mahallî ziraat odasının seçeceği çay müstahsillerinden iki, ticaret odasından bir, Ziraat vekâleti ve Devlet ziraat işletmeleri kurumu mümesili olan birer zattan tereküb eder. Heyetin teşekkül tarihi ve çalışma tarzı Ziraat vekâletince tesbit olunur.

ON İKİNCİ MADDE — Hariçten getirilecek çay tohumu gümrük resminden, çay bahçeleri kuruluşundan itibaren sekiz sene müddetle arazi vergisinden, 2 nci maddede zikri geçen ruhsatnamelerle taahhüdnameler, 7 nci madde hükmünce temlik edilecek çay bahçelerinin temlik muameleleri ve 8 nci maddedeki tescil işleri her türlü harç ve resimlerle damga resminden muafır.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci maddede yazılı esaslara veya dokuzuncu maddenin son fıkrasında zikredilen vecibeye riayet etmeyenler hakkında iki liradan on liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun mucibince istikraz ettikleri parayı zamanında ödemeyenlerle avans aldıkları halde vaktinde çay bahçesi kurmayanların borçları, Türkiye Cümhuriyeti Ziraat bankası tarafından 3202 sayılı kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Ziraat vekâleti memurlarından raporla müsaade alınmadıkça hiç bir kimse bu kanuna göre yardım görerek kurulan çay bahçelerini sökemez. Hilâfı harekette bulunanlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

MUVAKKAT MADDE — 1939 malî senesinde Ziraat işletmeleri kurumundan bu iş için zürraa avans olarak verilen para Ziraat bankasından verilecek bir milyon liradan kuruma faizile birlikte iade edilir.

Bu kanunun meriyetinden önce Devlet ziraat işletmeleri kurumu tarafından

zürradan alınmış olan taahhüdnameler bütün hak ve vecibelerile Ziraat vekâletine intikal eder.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, Gümrük ve inhisarlar, Maliye, Ticaret ve Ziraat vekilleri memurdur.

29 mart 1940

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	28 - III - 1940 ve 1/218								
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkere- nin tarih ve numarası</i>	:	29 - III - 1940 ve 4/417								
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	<table border="0"> <tr> <td>Cild</td> <td>Sayfa</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>118</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>5:6,8:23,29,47:50,50,51,58:61</td> </tr> </table>	Cild	Sayfa	5	2	8	118	9	5:6,8:23,29,47:50,50,51,58:61
Cild	Sayfa									
5	2									
8	118									
9	5:6,8:23,29,47:50,50,51,58:61									